jaks, kellena suri 27. I 1910 vkj. — N. jättis suurema osa oma pärandist, ligi 50 000 rubla, Bergmanni Abirahale (vt. T. Bergmann) toetuste andmiseks Tartu ja Peterburi ülikoolide ja Riia polütehnikumi eesti rahvusest üliõpilasile, eeskätt Riidaja vallast või Helme khk-st päritolevaile. See oli tol ajal suurimaks toetuskapitaliks, millest 1911—17 said abiraha paljud üliõpilased. Kapital kaotas tsaariaegse Vene raha väärtuse kadumise tõttu suurema osa oma endisest väärtusest. A. 1938 oli N-i kapitali seis 4 453 kr.

Helme ev. luteri usu koguduse õpetajalt J. Uustal'ilt jm. saadud andmed. *K. P.*

NYLÄNDER, vt. **NIELÄNDER**.

***NYMAN, Roman**, maalikunstnik, oli 1927—28 Kultuurkapitali Kujutava Kunsti Sihtkapitali valitsuse esimees, maalis 1928 kaks suurt pannood „Sügis" ja „Kevad" Tallinna Balti raudteejaama ooteruumi jaoks, võttis 1930 oma töödega osa Sihtkapitali valitsuse poolt korraldatud kunstinäitusist Helsingis, Königsbergis, Berliinis, Kielis, Lüübekis, Kopenhaagenis ja 1935. a. Moskvas; ta esines 1932 25-aastase tegevuse puhul kunsti alal oma tööde erinäitusega Tallinnas. Hilisemail näitusil on N. esinenud hulga portreede ja maastikumaalidega, milledest olgu mainitud „Õu Tallinnas" (1934), „Portree" (1934), „A. Akbergi portree" (1934), „Loksa rand" (1935) ja „Vaade Tallinnale" (1938). Isikl. jm. saadud andmed. *A. A-l.*

O.

OETTINGEN, Alexander Arved v., Liivimaa rüütelkonnategelane, sünd. 23. III 1857 vkj. Palamuse khk-s Luua mõisas pärastise Liivimaa maamarssali Nicolai v. O-i pojana, õppis 1875—78 Tartu ülikoolis majandusteadust, reisis 1880—82 Saksa- ja Prantsusmaal, Itaalias ja Kreekas. Ta pidas Luua ja Kaarepere mõisa, oli 1889—1902 Tartu-Võru kreisisaadik, 1902—12 maanõunik, 1903—05 ja 1918—20 resideeriv maanõunik ja 1908—12 Tartu-Võru ülemkirikueestseisja. A-l 1902—03 oli ta Liivimaa Üldkasuliku ja Ökonoomilise Sotsieteedi president ja seejärel auliige. O. on elanud a-st 1919 Saksamaal, viimasel ajal Jenas. — O. osutas erilist huvi Liivimaa ev. luteri usu kirikuolude reorganiseerimise küsimuste vastu. 1905. a. sügisel tegi ta rüütelkonnale ettepaneku maakirikukorralduse põhjalikuks reformimiseks; sellekohaselt pidi kaotatama patronaadiõigus ja antama kogudustele õigus õpetajat valida, revideeritama kirikukoormiste korraldust jne. Neid küsimusi kaaluti seejärel korduvalt maapäeval, seks valitud komisjonis, kohalikes ev. luteri usu kiriku keskasutisis, Balti kindralkuberneri juurde asutatud nn. erinõukogus ja riigikeskasutisis, ent Vene ajal arutamisest kaugemale ei jõutud.

Alb. Livonorum (1908) ja Nachtrag (1925); A. v. Tobien, Die livländische Ritterschaft I (1925), lk. 28, 215—232; N. Wolff, Livland's Landräte und Landmarschälle (1932), lk. 61, jm. saadud andmed. *J. Kt.*

OETTINGEN, August Georg Friedrich v., Liivimaa kuberner ja rüütelkonnategelane, sünd. 5. VII 1823 vkj. Äksi khk-s Visusi mõisas pärastise Liivimaa maamarssali Alexander v. O-i pojana, õppis 1841—43 Tartu ja 1844—45 Heidelbergi ülikoolis õigusteadust, omandas viimases 1845 dr. jur. astme; ta reisis 1845—46 Prantsusmaal, Šveitsis ja Itaalias ning pidas siis mõisu Liivi- ja Kuramaal. A-l 1850 asus O. elama Riiga, kus oli kuni 1857 Liivimaa 1849. a. talurahvaseaduse teostamise komisjoni sekretär, ühtlasi kuni 1852 talurahva rentpanga juhatuse sekretär ja laekur, siis 1857—62 Liivimaa maamarssal, 1862—68 Liivimaa kuberner ja 1869 maanõunik. O. toimis seejärel Riia linnavolinikuna, linnanõunikuna ja 1886—89 linnapeana. A-st 1898 elas ta Tartus, kus suri 7. IV 1908 vkj. — O. oli XIX s. 2. poolel baltisaksa silmapaistvamaid tegelasi. H. v. Fölkersahm'i (vt.) pooldajana ja kaastöölisena on tal teeneid selles, et Liivimaa 1860. a. talurahvaseadus jäi püsima vabameelsete ideede alustele. Olles heas vahekorras keiser Aleksander II-ga (vt. ka *Suppl.*) ja ühtlasi kindralkuberneride A. A. Suvorov'i (vt.) ning parun W. H. v. Lieven'iga (vt. *Suppl.*), püüdis O. maamarssalina kõigiti valvel seista Balti erikorra säilitamise huvides. Kubernerina võttis ta elavalt osa selle-

Eesti biograafilise leksikoni tÃ¤ienduskÃ¶ide, 1940, lk. 223